

Επιλέγω ΕΠΑΛ
Σχολείο με Προοπτική

ΕΠΑΛ ΨΑΧΝΩΝ

Συνέντευξη με τον προϊστάμενο του Εθελοντικού Πυροσβεστικού Κλιμακίου Ψαχνών

Με γνώμονα την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών του σχολείου, ο Δ/ντής του ΕΠΑΛ Ψαχνών συνοδευόμενος από μαθήτριες της Β' Τάξης, επισκέφθηκε τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Διρφύων Μεσσαπίων και προϊστάμενο του Εθελοντικού Πυροσβεστικού Κλιμακίου Ψαχνών κύριο Ραππάκη Σπυριδώνα για να του παραδώσουν το φυλλάδιο που δημιούργησαν οι μαθητές για τις πυρκαγιές καθώς και αναμνηστικό εκτυπωμένων στον 3d printer του σχολείου. Συζήτησαν μαζί του για θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης πυρκαγιών, καθώς και για τον τρόπο λειτουργίας του τοπικού οικοσυστήματος. Η συζήτηση ξεκίνησε με αφορμή την τελευταία μεγάλη πυρκαγιά στην περιοχή των Ψαχνών, τον Αύγουστο του 2019, καταλήγοντας σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

Χαλέπιος Πεύκη, η ανθεκτική.

Τα δάση της περιοχής αποτελούνται κυρίως από Χαλέπιο Πεύκη, το κοινό πεύκο. Εξελικτικά, η Χαλέπιος Πεύκη ως είδος έχει αναπτύξει μηχανισμούς αναγέννησης μετά από πυρκαγιά. Ενδεικτικά, από το 1902 έως τώρα έχει καεί αθροιστικά πενταπλάσια έκταση από αυτήν που είχε καταγραφεί αρχικά. Η εξήγηση είναι απλή, τα πευκοδάση αναγεννώνται μόνα τους μετά από πυρκαγιά με συχνότητα 2-3 φορές στη διάρκεια ενός αιώνα. Δάση που κάηκαν ολοσχερώς, όπως στη φωτιά του '87 στη Νεροτριβιά ή το '88 στον Άγιο Ιωάννη Καλυβίτη, αναγεννήθηκαν πλήρως. Αυτό που είναι ιδιαίτερα σημαντικό είναι το μεταβατικό διάστημα μετά τη πυρκαγιά, όταν τα δέντρα είναι ακόμα νεαρά. Η ανθρώπινη παρέμβαση (βοσκή, καταπάτηση, κλπ.) είναι αυτή που συνήθως ανακόπτει την αναγέννηση.

Περιορισμός άλλων ειδών.

Σε κάποιες κορυφές υπάρχουν Δρυς χιλιάδων ετών και είναι γνωστό ότι στην αρχαιότητα η Εύβοια διέθετε πλούσια δάση Δρυός, τα οποία δυστυχώς έχουν περιοριστεί. Η Χαλέπιος Πεύκη είναι δεισδυτικό είδος, με ανθεκτικούς μηχανισμούς και συναντάται από το επίπεδο της θάλασσας έως και 1200 μέτρα υψόμετρο. Οι πευκοβελόνες δημιουργούν έναν τοξικό τάπητα, ο οποίος δεν ευνοεί την ανάπτυξη νέας βλάστησης. Στη διάρκεια της πυρκαγιάς, ο τάπητας καίγεται και το πευκοδάσος χάρη στους ανθεκτικούς μηχανισμούς του

αναγεννάται. Τα άλλα είδη, όμως, δε διαθέτουν τους ίδιους μηχανισμούς αναγέννησης. Π.χ. η Ελάτη είναι είδος σκιάφυτο, δηλαδή ένα νεαρό δέντρο Ελάτης δεν μπορεί να αναπτυχθεί σε καμένη περιοχή. Η πρόληψη και η τεχνητή αναδάσωση, είναι πολύ πιο σημαντικές για την προστασία αυτών των ειδών.

Τεχνικά προβλήματα πρόσβασης.

Στην Εύβοια υπάρχει ένα ιδιαίτερο ιδιοκτησιακό καθεστώς που αφορά τα δάση και έχει προκύψει από χειρισμούς που έγιναν κατά την προσάρτηση της Εύβοιας στην υπόλοιπη Ελλάδα, μετά το τέλος της Τουρκοκρατίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να είναι δυσκολότερη η δημιουργία αντιπυρικών ζωνών και δρόμων πρόσβασης σε περιοχές. Η έλλειψη πρόσβασης, παράγοντας που δυσχεραίνει εξαιρετικά την πυρόσβεση, μπορεί να προκύψει και από άλλες δυσμενείς συγκυρίες ή από τη μορφολογία της περιοχής. Π.χ., στην τελευταία πυρκαγιά οι πλαγιές γύρω από την εστία της φωτιάς εγκλώβισαν τις αέριες μάζες με αποτέλεσμα να συσσωρευτεί πυκνό νέφος καπνού που δεν επέτρεψε στα εναέρια μέσα πυρόσβεσης να προσεγγίσουν την εστία. Γενικά, υπάρχουν τρόποι πρόληψης και προστασίας, αρκεί να υποσκελιστούν τα τεχνικά κωλύματα. Μια ενδιαφέρουσα εναλλακτική αντί για αντιπυρικές ζώνες είναι η δημιουργία ζωνών από βραδύκαυστη βλάστηση, όπως Κουτσουτιά και Πικροδάφνη.

Σημασία του τοπικού παράγοντα.

Ο τοπικός παράγοντας παίζει σημαντικό ρόλο στην πρόληψη και την αντιμετώπιση της πυρκαγιάς. Οι κάτοικοι της περιοχής είναι οι πρώτοι που θα αντιληφθούν τη φωτιά και αυτοί που γνωρίζουν καλύτερα την περιοχή, την μορφολογία της και τη χλωρίδα της. Με αυτόν τον τρόπο γνωρίζουν καλύτερα τις προτεραιότητες που πρέπει να τεθούν στην αντιμετώπιση της καταστροφής. Είναι οι ίδιοι που μπορούν και πρέπει να διαμορφώσουν τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική παρέμβαση των μηχανισμών του κράτους. Ως παράδειγμα, μπορεί να ληφθεί η ιδιαιτερότητα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στην Εύβοια, όπως προαναφέρθηκε, η διευθέτηση του οποίου είναι ευθύνη του τοπικού παράγοντα σε συνεργασία με το κράτος.

Ψαχνά Ευβοίας, Οκτώβριος 2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

